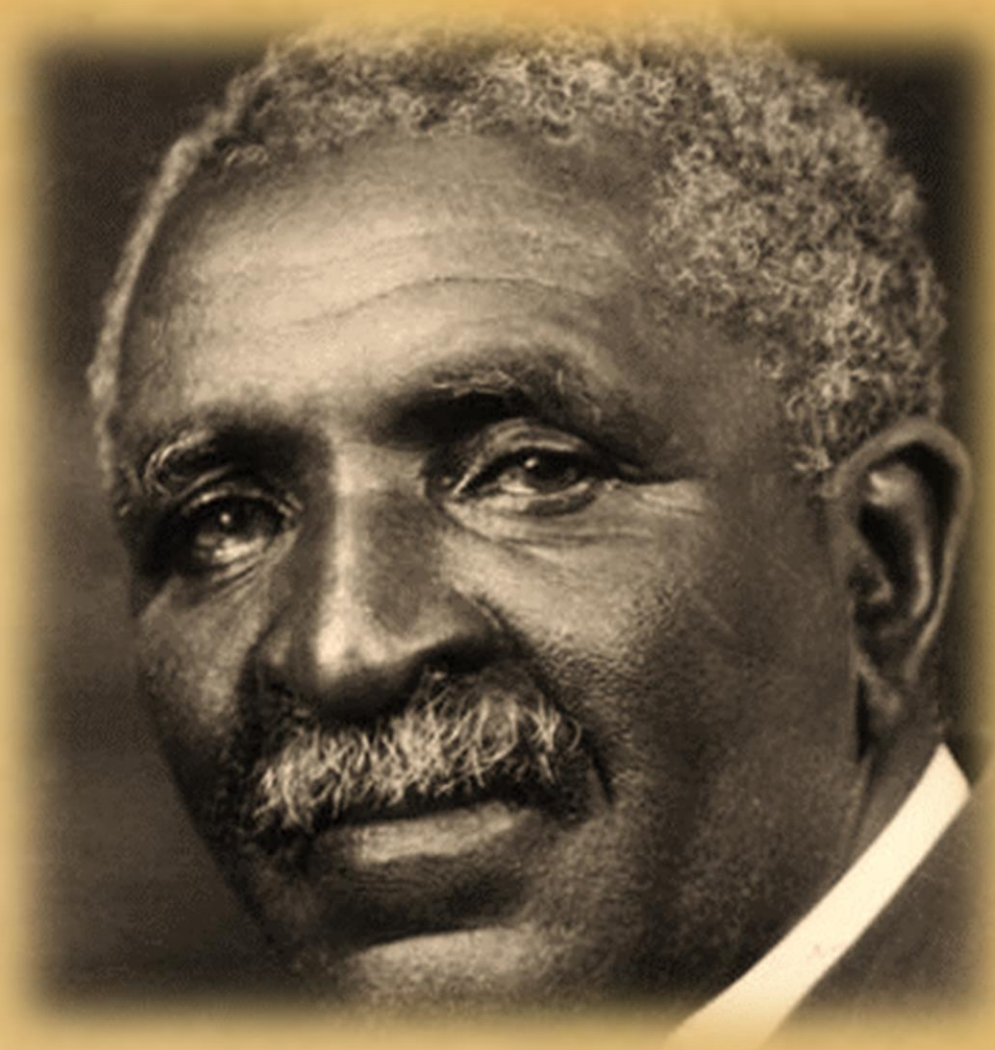

Väljapaistvaid afroameeriklasi ajaloos

George Washington Carver

**botaanik, keemik,
teadlane ja
leiutaja**

1864 - 1943

**George Carverist sai
oma aja üks
kuulsamaid teadlasi
ja leiutajaid.
Ameerika Kodusõja
ajal sündinud
orjalapse täpne
sünniaeg on
teadmata.**

**Tema vanemad Mary ja Giles osteti orjadena Missouri
osariigi orjapidaja Moses Carveri peresse 1855. aastal.**

SLAVES TO SELL!

ON SATURDAY, 15TH OF SEPT'R NEXT,

I will sell at the Court House door, in the town of Jackson, Cape Girardeau county, Mo., on a credit of twelve months, with interest from date, all the Negro children in the estate of John Randal, deceased. Said

Pärast orjuse kaotamist 1865. a. kasvatasid Susan ja Moses Carver teda ja ta venda Jamesi nagu oma lapsi.

Diamond Grove'is, kus pere elas, ei lubatud neegrilapsi riigikooli, seepärast õpetas ja innustas Susan teda lugema ja kirjutama.

AND TWO FEMALE CHILDREN.

Juba lapsena tundis George suurt huvi looduse vastu. Ühes 1922. aastal antud intervjuus meenutas ta, kuidas inimesed pöördusid sageli tema poole küsimuste ja probleemidega taimekasvatuse vallas. George tõi haiged taimed oma aeda ja „putitas“ need üles, teadmata midagi botaanikast ja osates vaevalt lugeda. Kogu oma elu jooksul kannustas teda soov õppida.

Pärast mitmeid õpinguid erinevates koolides jõudis Carver lõpuks Minneapolisese keskkooli tunnistuseni.

Seejärel püüdis ta edutult astuda mitmetesse kõrgkoolidesse. Lõpuks teatati vastuvõtust Highland Kolledžisse Kansases, kuid kohale saabudes selgus, et teda kui mustanahalist siiski vastu ei võeta.

1886. aastal, reisisid Kansase osariigi Nessi maakonnas, leidis ta endale sobiva asundustalu maatükiga, millele rajas väikese taime- ja lillekasvatuse ja pani aluse geoloogilisele kogule.

Ta külvas riisi, maisi, india maisi ja köögivilja, istutas nii vilja- kui metsapuid ja põõsaid. Lisa teenis juhutöödega ja abilisena rantšodes.

1888. aastal sai Carver pangalaenu õpingute jaoks ja lõpetas talupidamise.

1890. a. alustas ta kunsti- ja klaveriõpinguid Simpson Kõlledžis Iowas, olles eriti edukas lillede ja taimede joonistamises.

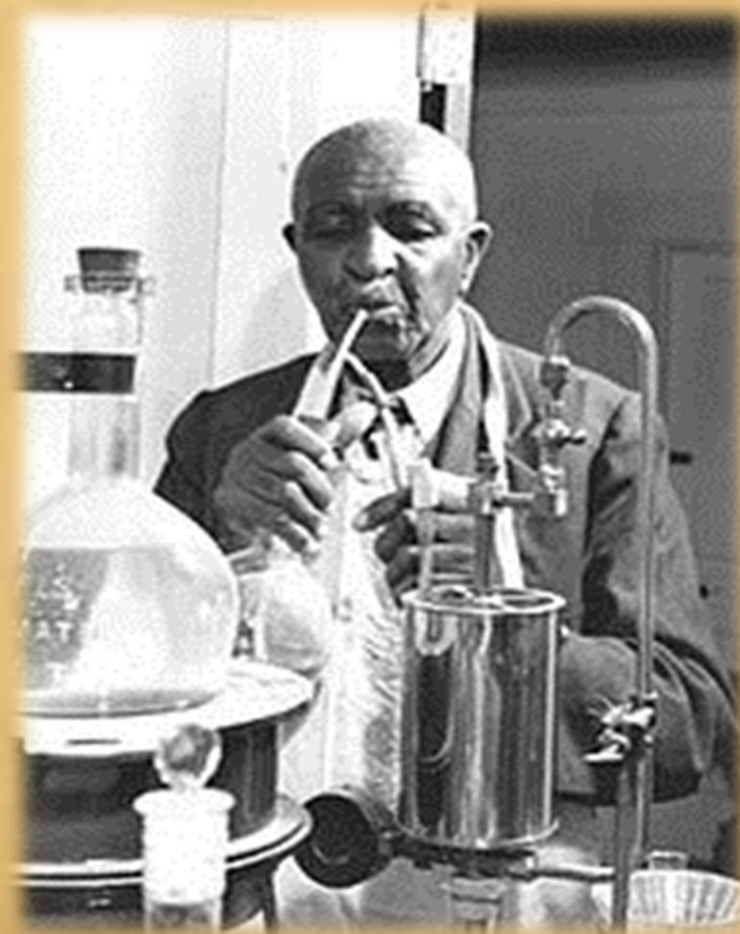
**Kus ei ole visiooni,
seal pole ka lootust.**

G.W. Carver

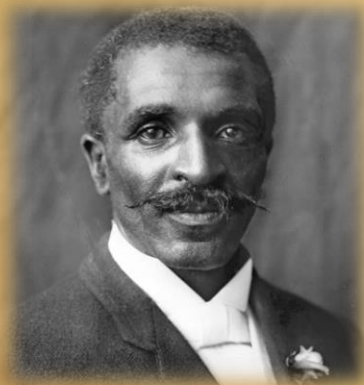
1891. aastal alustas George Carver botaanikaõpinguid Iowa Riiklikus Põllumajanduskolledžis, olles seal esimene mustanahaline üliõpilane ja lõpetas kooli 1896. a. magistrikraadiga botaanikas.

Oma magistritöö tarbeks töötas ta intensiivselt Iowa katsejaamas, uurides taimepatoloogiat ja mükoloogiat. See töö lõi talle suurepärase botaaniku renomee, temast kujunes hinnatud uurija ja õpetlane.

**Koos kolleegidega Tuskegee
Instituudist
(esireas keskel) 1902**

George Carver aastal 1906

Aastast 1896 juhtis Carver 20 aasta jooksul edukalt Booker T. Washingtoni Afroameerika Tuskegee Instituudi põllumajandusosakonda, olles instituudi direktori poolt kõrgelt hinnatud ja hästi tasustatud taimebioloog.

Tema uurimustööd ja uuenduslikud haridusprogrammid olid suunatud põllumeestele.

Ta propageeris viljavahelduse põhimõtteid, tutvustas puuvillakasvatuse regioonides selliste alternatiivkultuuride nagu maapähkel ja maguskartul kasvatamist. See töö aitas kergendada rasketes oludes elavate põllumeeste elu.

„Maapähkli-meis“

Maapähkliuuringute kõrval uuris Carver ka savimuldasiid, seemneid, maguskartulit, sojauba, pekaanipähklit jm. Oma hüüdnime „Maapähkli-meis“ sai ta aga suuresti tänu oma esinemisele kongressis.

1920. aastal esines Carver Maapähkliühingu koosolekul äärmiselt eduka kõnega, pärast mida soovitas grupp ühingu liikmeid tal esineda ka Kongressi ees maapähkli ja selle sisseveotollide tühistamise teemal (mida kongress 1922. aastal tegigi).

Hoolimata oma esinemise alguses kohatud mõnede kongressi liikmete vastuseisust kuulata mustanahalist esinejat, suutis Carver veenda end kuulama, tunnustama tema loodud maapähklitooteid nagu jahu, piim, värvained ja juust.

Pärast seda ülesastumist seostus Carveri nimi avalikkuse jaoks maapähklitega.

Carver oli oma aja kõige väljapaistvam afroameeriklane ja intellektuaal, kes oli nii teadus- kui poliitikaringkondades saavutanud rahvusvahelise tunnustuse. President Theodore Roosevelt hindas teda kõrgelt ja küsis põllumajanduse alastes küsimustes temalt nõu. 1916. aastal võeti Carver Briti Kuningliku Kunstide Ühingu liikmeks – au, mis on harva osaks saanud ameeriklasele.

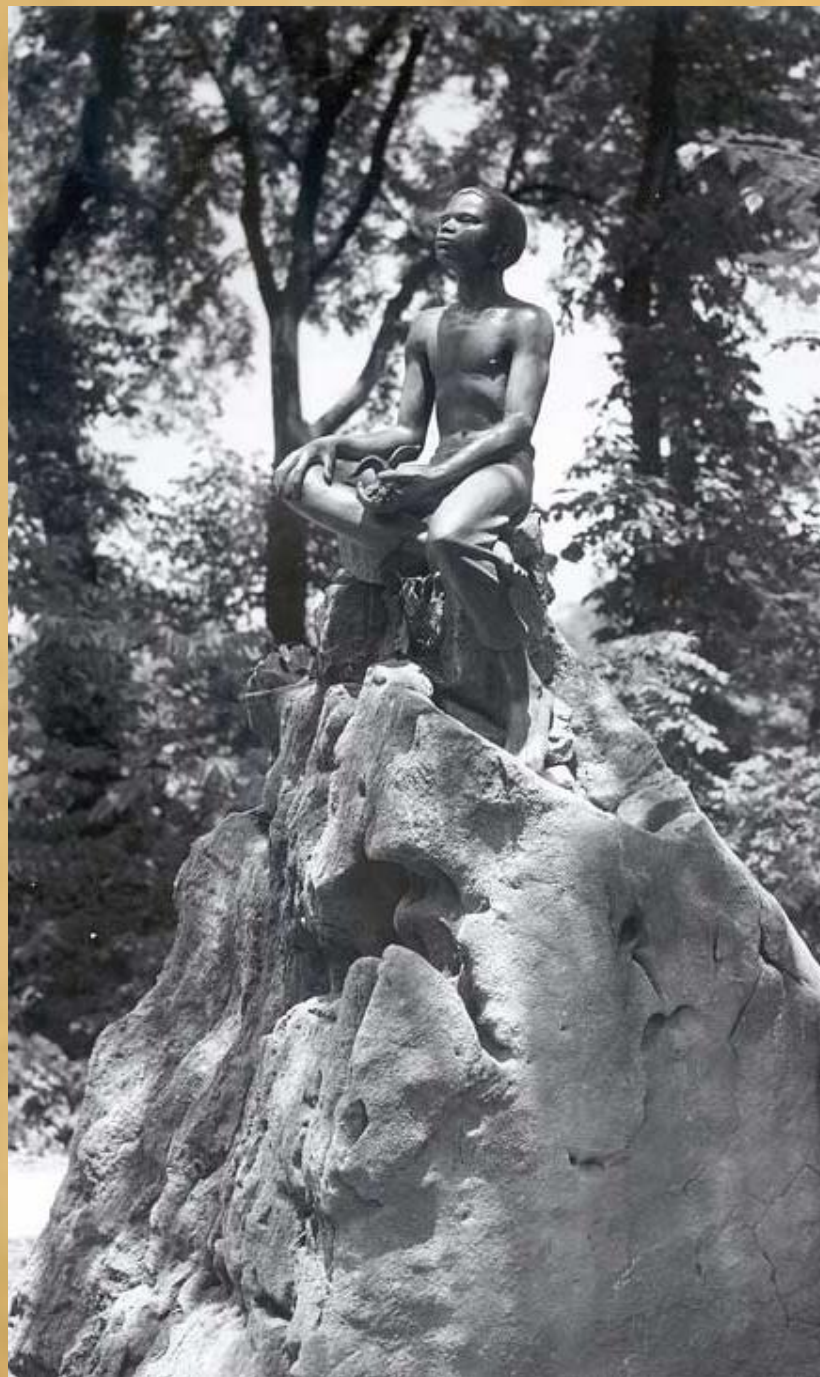
Oma pikaajalise tegevuse jooksul jõudis ta trükki toimetada 44 bülletääni, kus avaldati 105 retsepti maapähkli kasutamise kohta erinevates toitudes.

Carveri leiutatud sadade toodete hulgas olid plastikud, värvid ja värvained, isegi teatavat liiki bensiin.

Kuid kui 1938. aastal tuntud teadlaselt küsiti, kas maapähkliteemaline töö oli tema parim, vastas Carver: „Ei, kuid seda on lihtsalt rohkem esile tõstetud kui mu teisi töid.”

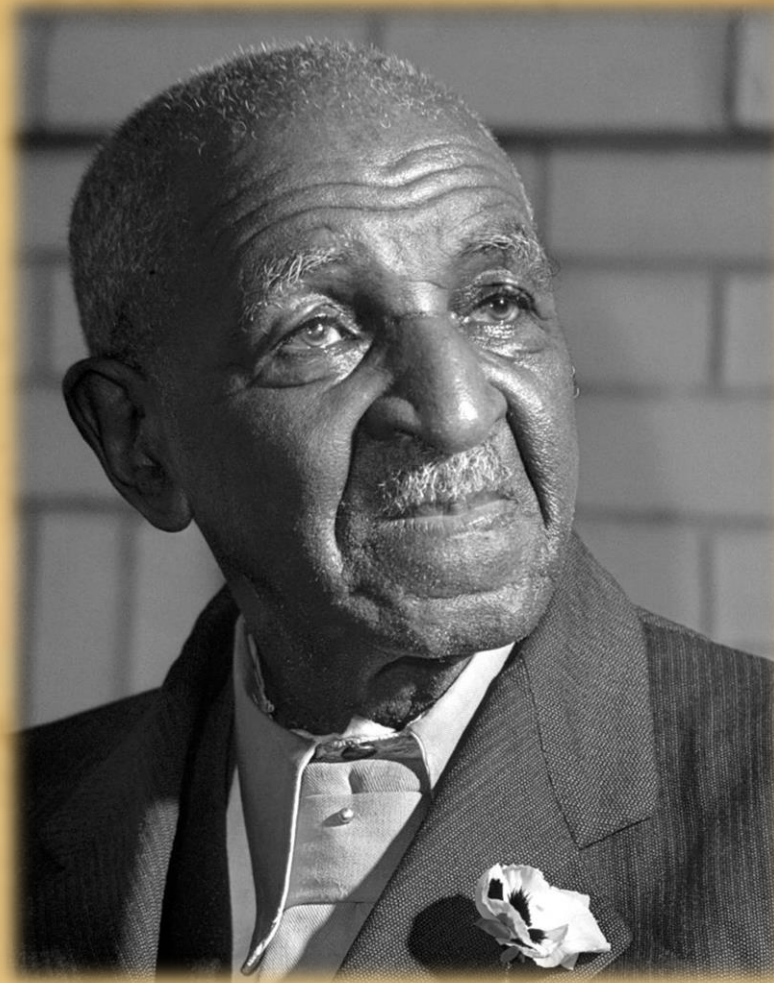

1943. aastal, president Roosevelti 30 000 dollarilise annetuse toel avati Carveri lapsepõlvkodu istanduse kohas talle mälestusmärk – esimene mustanahalisele afroameeriklasele pühendatud rahvuslik mälestusmärk Ameerikas. 210-aakrises kompleksis on peale mälestussamba veel loodusrada, muuseum ja kalmistu.

Carverit on kujutatud Ameerika mälestuspostmargil aastail 1948 ja 1998, samuti pooledollarilisel mälestusmündil. Arvukad koolid kannavad tema nime, samuti ka mitmed sõjalaevad. 2005. aastal avas Missouri Botaanikaaed St. Louises George Washington Carveri aia, kus asub ka tema elusuuruses kuju.

**George Washington
Carveri elu
sümbooliseerib
hariduse tähtsust,
ka nende jaoks, kes
on sündinud kõige
raskematesse ja
õnnetumatesse
oludesse.**

***Haridus on võti, mis avab
vabaduse kuldse ukse.***

G. W. Carver

George Washington Carver

America's Greatest Farmer

You'll never hear of a man who worked harder
Than that famous American, George Washington Carver.

Born a slave, he learned how to read,
And became a wonderful student indeed.

What interested him, what he wanted to know,
Were the lives of plants and things that grow.

He became a teacher and a writer, too!
And his inventions for farms would astonish you.

Three hundred foods that use peanuts a little,
Like peanut soap, peanut oil, and peanut brittle.

Peanut lotion, peanut bars, and even peanut honey.
But he never ever sold his ideas for money!

He wanted farmers to use well their land.
And he was very happy just to lend them a hand.

<http://www.biography.com/people/george-washington-carver-9240299>